

Дихайте, дихайте...

Євген Дудар

(Моршинські образи)

Якось в автобусі Стрий — Болехів їхало подружжя з Польщі, що гостювало на Львівщині. Коли автобус наближався до Моршина, чоловік поспіхом глянув у вікно й крикнув жінці:

— Дихай, Франю! Юж Моршин...

Не всі чоловіки дбають, щоб їхня "Франя" дихала чистим курортним повітрям. Як і не всі жінки дбають, щоб дихали їхні чоловіки.

Та є такі відчайдухи, що кажуть:

— Ну добре. Раз уже так приперло, їдь на той курорт. Подихай свіжим повітрям. Тільки дивись — май голову на плечах.

Основне — дихати

На курорті нема ні директора, ні секретарки, ні голови колгоспу, ні доярки. Тут усі одним миром мазані — "відпочиваючі".

Кожному відпочиваючому рекомендується дихати свіжим повітрям. І чим більше він дихає, тим краще для нього.

Буває, що відпочиваючий індивідуально дихати не може.

Одна відпочиваюча до того була хирлява й знеможена, що благала чергову сестру:

— Принесіть мені їжу в палату. Бо ледве дихаю...

Та за хвилину зустріла в коридорі такого ж кволого й хирлявого відпочиваючого, який теж "ледве дихав".

Осміхнувся він до неї вставною щелепою:

— Може, підемо подихаємо?

Вона відповіла такою енергійною усмішкою, що з глибоких борозен на лиці посипалася пудра. І схвильовано прошепотіла:

— Я зараз...

Подихали відпочиваючі якихось пару годин у весняному лісі, назбирали пролісків. І вже повертаються з піснею:

Полюбила, полюбила,

И не надо мне другого...

Подих дитинства

Діти дуже люблять гратися у дорослих. А дорослі — в дітей. Щоправда, діти при цьому обходяться без сторонньої допомоги. Вони ділять ролі самі:

— Ти будеш мама, я буду тато, Оленка буде наша дитина, а Петро буде корова...

У тат і мам так просто не виходить. їм неодмінно потрібен підштовхувач. Для цього на кожному курорті є масовик-вітівник. Тати й мами сидять півколом, сором'язливо затиснувши колінами долоні, а масовик-вітівник командує:

— Права половина — 1 "А" клас. Ліва половина — 1 "Б". Хлопчик з 1 "Б", он

крайній! І дівчинка з 1 "А" — крайня зліва — вийдіть на середину.

Лисий вусатий "хлопчик з 1 "Б" виносить на середину свій солідний живіт. Сивоголова "дівчинка з 1 "А" змахнула руками, як крильцями, й випурхнула до "хлопчика".

— Ви будете, — каже масовик "хлопчикові", — Вовк, а ви, — каже "дівчинці", — Червона Шапочка. Завдання Вовка упіймати Червону Шапочку і з'їсти. За це одне очко. Раз, два, три! Гайда!

Червона Шапочка кокетливо крикнула "ай" і рушила з місця. Вовк кинувся за нею.

Якусь хвилину в залі чути було тільки жалісливий стогін паркету і важке сопіння. Потім знову дуже кокетливе "ай". Вовк Червону Шапочку упіймав.

— Їж! — кричать йому з 1 "Б" класу.

Вовк окинув поглядом із ніг до голови широку постать Червоної Шапочки, подивився з розпачем на свій клас, роззявив рот і тицьнув пальцем у єдиний зуб:

— Нема чим, — відповів майже крізь сльози.

Хіба дихнеш?

Я побачив її за сніданком. Перше, що почув:

— Негідник чоловік. Не дозволив узяти святкового одягу.

До обіду вона з'явилася в наймоднішому одязі. Знову віддала належне своєму чоловікові:

— Хвала господу, що я хоч на місяць здихалась його. Уявляєте, замкнути в шафі усі мої сукні...

До вечері зодягнула щось спереду розстебнуте, а ззаду зав'язане. Ще не встигла взяти ложку:

— Ні! Щоб далі я з таким телепнем жила? Уявляєте, не дати дружині на курорт її найкращі сукні...

До сніданку прийшла в чомусь ззаду розстебнутому, а спереду зав'язаному:

— Сьогодні написала йому листа. Або хай висилає мені моє вбрання, або я подам на розлучення...

До обіду прибула в чомусь затягнутому в талії і підперезаному широким білим поясом.

Ще не встигла розтулити рот, як я її запитав:

— Ви, напевне, працюєте модельєром, що так прекрасно, із смаком зодягаєтеся, маєте такий широкий вибір...

Вона засяяла, як дитина. Більше чоловіка не лаяла.

Дихання з навантаженням

— То як ви відпочиваєте?

— Ой, не питайте. Дихнути ніколи. Оце вчора поїхала до Стрия на товчок. Убила цілий день. Ледве притягла ноги. Сьогодні від ранку стояла в черзі, поки взяла оце покривало. Ви не знаєте, де можна купити польські чоботи?

— Знаю.

— Де?

— У Польщі.

— Хо-хо-хо! Ви завжди жартуєте. Зараз побіжу в галантерею. Зайняла чергу. Щось будуть давати.

— А як у вас із водою?

— З якою водою?

— Ну з мінеральною! Яку ви приїхали пити!

— Вода — дурниця. Води напитися завжди встигну. А покривала дають не щодня...

Здихалися

— Ні. Ви таке бачили? — він тряс перед моїм носом щойно прочитаним листом.— Рідна жінка. Рідні діти. Ви бачили? Прочитайте. Ось тут прочитайте.

— Що ви! Навіщо мені читати чужі листи!

— Ні. Ні. Ви прочитайте. Або слухайте: "Дорогі тату.— Це доця. Рідна доця пише! — Просите прислати вам грошей. Не вишлемо. Досить ви вдома на чотирьох находилися. І так люди сміються. Мало тут належались по калюжах та грязях, то ще й на курорт поїхали по грязеві ванни.

Коли мама пішла на роботу взяти вашу зарплату, то їй сказали:

— Ми йому вже дали ту безплатну путівку, щоб трохи від нього відпочити.

Дільничний уповноважений зустрів якомсь маму й питає:

— А де ваш чоловік, Семенівно? Щось його у витверезнику давно не було.

— Слава богу, — каже мама, — знайшлися добрі люди, відправили на курорт. То хоч із дітьми трохи повисипаємося за той місяць.

Отаке-о. Ви тільки там ні в кого не позичайте, бо я вас знаю. Вип'єте, то ще можете втопитися в тих грязях. Маєте хліб і до хліба, то дихайте чистим повітрям..." Ви чуєте? Ви бачите, що то за виховання? Ви бачите, що то за молодь пішла? Ну стривай-но мені. Приїду, то я тобі покажу чисте повітря!

Подих весни

Дрімав під сонцем весняний ліс. На зеленому моріжку лупали синіми оченятами фіалки. Пташки щебетали хвалу природі.

Утоптанною стежиною повагом ішли він і вона.

Він повернув голову. Ніжно подивився їй в очі. В його погляді було стільки ласки й ніжності! На обличчі стільки щастя! Вуста ледь-ледь здригались. Шукали того слова, якого так чекала вона. І несміливо мовили:

— У вас гастрит чи холецистит?

Вона вдячно повернула до нього свого напудреного носика. Очі її, як дзеркало, відбивали ласку й ніжність його очей. Напомаджені вуста відповіли:

— І коліт.— Потім несміливо спитали: — А ви аналізи вже всі здали?

Він відчув, що в них є щось спільне, щось їх єднає, і задоволено відповів:

— Ще завтра маю здати шлунковий сік.

Ступали далі. Сонце крізь гілки дерев, наче крізь сито, сіяло на них весняне проміння. Він ніжно взяв її за руку. Вона ніжно погладила своїми пальчиками його вузлуваті пальці. Радісно заявила:

— Нарешті мені зробили промивання шлунку!

Він, окрилений щастям, мовчав. Та все енергійніше гладив її тендітну ручку...

На деревах заливалися пташки. На зеленому моріжку лупали синіми оченятами фіалки. Бубнявіли під сонцем бруньки весняного лісу.

Ніби примітка

Читач питає:

— А як дихав автор цих рядків?

Найповнішу характеристику цього дихання дала санітарка, коли вперше прийшла мастити тіло автора цілющими грязями:

— Господи! Яке воно худе! Ледве дихає. Немає куди навіть жменю грязюки покласти.